

مشخصات سند	
عنوان سند: آئین نامه «تحوه تشکیل و شرح وظایف کمیسیون انجمن های علمی ایران»، موضوع ماده ۴ مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی	
نوع سند: آئین نامه	شماره سند: عتف_ آ_ ۳۰۰۴
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۹

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کننده	محمد جلالی	دبیر کمیسیون انجمن های علمی ایران	
تأیید کننده	مسعود برومند	معاون پژوهش و فناوری	
تصویب کننده	منصور غلامی	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع ثبت و نگهداری	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورت جلسه	امضا
جلسه شورای معاونان	مسعود شمس بخش	شماره جلسه:	
		تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دفتر وزارتی	۳	.	

شماره: عتف_آ_۳۰۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	ویرایش: ۰۱	
صفحه: ۲	از: ۹	

فهرست مطالب

۳	..... مقدمه
۳	..... فصل اول) شرایط فرآیند بررسی و صدور مجوز تأسیس انجمن
۵	..... فصل دوم) وظایف انجمن های علمی
۶	..... فصل سوم) شرایط هیئت مدیره
۶	..... فصل چهارم) شرایط تأسیس اتحادیه ها و شوراهای علمی - تخصصی
۷	..... فصل پنجم) سایر موارد

شماره: عتف_آ_۳۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	ویرایش: ۰۱	
صفحه: ۳	از: ۹	

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح
وظایف کمیسیون انجمن‌های علمی ایران

مقدمه

به استناد بند ۷ جزء ب ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب سال ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی و نیز مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۰/۸/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی و آیین‌نامه اجرایی آن دستورالعمل زیر تدوین شده است:

فصل اول) شرایط فرآیند بررسی و صدور مجوز تأسیس انجمن

ماده ۱. تعاریف

الف) قانون: قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب سال ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی

ب) م صوبه: مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۰/۸/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نحوه تشکیل و صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی، ادبی و هنری

ج) آیین‌نامه: آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح وظایف کمیسیون موضوع ماده ۴ مصوبه

د) کمیسیون: کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که وزیر علوم، تحقیقات و فناوری اعضای آن را بر اساس ماده ۲ آیین‌نامه انتخاب می‌کند.

ه) انجمن: انجمن‌های علمی دارای مجوز یا متقاضی مجوز فعالیت از کمیسیون

و) مؤسسه: کلیه دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و مراکز پژوهشی دارای مجوز از مجلس شورای اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای گسترش آموزش عالی وزارت عتف

ز) عضو هیئت علمی: عضو هیئت علمی شاغل یا بازنشسته مؤسسه

ح) عضو غیرهیئت علمی: عضوی که حکم هیئت علمی ندارد و در بخش‌های دولتی یا غیردولتی مشغول به فعالیت است.

ط) کمیته تخصصی کمیسیون: کمیته تخصصی متشکل از ۱۱ عضو است که دبیر کمیسیون آنان را از میان اعضای انجمن‌های علمی و با در نظر گرفتن تنوع رشته‌ای به مدت ۲ سال انتخاب و در خصوص بررسی اولیه پرونده‌های متقاضی تأسیس یا سایر موارد مطروحه اقدام می‌کند.

ی) رشته دانشگاهی: کلیه رشته‌ها (اعم از تکرر رشته‌ای، چندرشته‌ای، میان‌رشته‌ای و فرارشته‌ای) که در دفترچه سازمان سنجش آموزش کشور درج شده باشد.

شماره: عتف_آ_۳۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	
صفحه: ۴	از: ۹	

ماده ۲. شرایط هیئت مؤسس و هیئت مدیره:

۱. داشتن تابعیت ایران
۲. التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۳. نداشتن سوء پیشینه کیفری و نقش مؤثر در تحکیم رژیم گذشته، وابسته نبودن به احزاب و گروه‌های محارب با نظام
۴. داشتن سطح تحصیلی و تجارب علمی و فنی مناسب حسب مورد به تشخیص کمیسیون با رعایت شرایط ذیل:
  - ۱-۴. وجود دست کم ۱۰ عضو مؤسس ضروری است.
  - ۲-۴. حداقل ۶۰٪ اعضای هیئت مؤسس باید دارای مرتبه علمی استادی یا دانشیاری باشند.
  - ۳-۴. سایر مؤسسان به شرط داشتن حداقل مدرک کارشناسی ارشد می‌توانند از متخصصان سرشناس رشته مربوطه باشند.
  - ۴-۴. اعضای هیئت مؤسس باید از دانشگاه‌ها و مناطق جغرافیایی متفاوت باشند. (از هر دانشگاه حداکثر ۲ نفر) تبصره: در صورت احراز نشدن صلاحیت عمومی هریک از اعضای هیئت مؤسس و هیئت مدیره پس از تأیید و معرفی به اداره ثبت شرکت‌ها انجمن موظف به جای‌گزینی و معرفی فرد صلاحیت‌دار دیگری خواهد بود.

ماده ۳. نام انجمن باید مبین نوع فعالیت علمی، هنری و فنی آن باشد.

تبصره: تقاضای تأسیس انجمن در صورتی که انجمنی به همان نام یا همان نوع فعالیت در آن رشته موجود باشد پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۴. ضرورت تأسیس انجمن مبتنی بر تمام شرایط ذیل باشد:

- ۱-۴. رشته دانشگاهی باشد.
- ۲-۴. انجمن همانام آن در سطح بین‌المللی یا منطقه‌ای وجود داشته باشد.
- ۳-۴. بیان‌کننده زمینه‌های خاصی از علوم و فنون باشد.
- تبصره ۱. تشخیص رشته بودن درخواست با کمیسیون است.
- تبصره ۲. اساسنامه پیشنهادی باید مطابق اساسنامه نمونه کمیسیون باشد.

ماده ۵. پس از تکمیل مدارک و در صورت لزوم کسب استعلام‌های مربوطه درخواست تأسیس ابتدا در جلسه کمیته تخصصی بررسی و سپس نتیجه به کمیسیون اعلام می‌شود.

- تبصره ۱. چنانچه نتیجه بررسی پرونده تصویب نشدن باشد پرونده مطروحه به درخواست متقاضیان تأسیس صرفاً یک بار دیگر در کمیسیون رسیدگی خواهد شد. دلایل تصویب نشدن و قابل اعتراض بودن آرا به طور کتبی به اطلاع متقاضیان رسانده شود.
- تبصره ۲. چنانچه نتیجه بررسی پرونده تصویب باشد پروانه تأسیس پس از طی سایر مراحل به مدت ۴ سال صادر خواهد شد. پس از گذشت زمان مذکور و تأیید هر نوبت انتخابات پروانه تأیید فعالیت صادر خواهد شد.

شماره: عتف_ آ_ ۳۰۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	
صفحه: ۵	از: ۹	

فصل دوم) وظایف انجمن‌های علمی

ماده ۶. کلیه انجمن‌ها در پایان هر سال شمسی مکلف به اعلام تعداد آخرین اعضای خود (شامل پیوسته، وابسته، دانشجویی و غیره) به کمیسیون هستند.

تبصره: فهرست اعضا تنها سند پذیرفته‌شده کمیسیون برای تعیین حداقل اعضای انجمن به منظور برگزاری جلسات مجامع عمومی و رعایت حدنصاب در سال آتی است.

ماده ۷. ارسال گزارش عملکرد سالیانه انجمن طبق شاخص‌ها و جداول مصوب کمیسیون به دبیرخانه آن ضروری است.

تبصره ۱. فعالیت انجمن‌های علمی سالیانه مطابق شاخص‌ها و جداول اعلام‌شده کمیسیون، ارزیابی و میزان فعالیت، امتیاز و رتبه کسب‌شده به انجمن اعلام می‌شود.

تبصره ۲. اختصاص کمک‌های مالی کمیسیون به انجمن منوط به ارائه به موقع عملکرد سالیانه است و میزان آن بر اساس امتیاز و رتبه کسب‌شده تعیین خواهد شد.

ماده ۸. انجام تکالیف قانونی، از قبیل بیمه کارکنان انجمن‌های علمی، اخذ و پلمپ سالانه دفاتر قانونی و ارائه اظهارنامه مالیاتی الزامی است.

ماده ۹. کلیه اعضای انجمن موظف به رعایت مفاد اساسنامه و سایر ضوابط و مقررات حاکم بر انجمن هستند.

ماده ۱۰. هر گونه تغییر، الحاق یا اصلاح در مواد اساسنامه باید به تأیید کمیسیون برسد.

ماده ۱۱. دعوت از نماینده کمیسیون انجمن‌های علمی و حضور وی در کلیه جلسات مجامع عمومی، جلسات انتخاب هیئت مدیره و بازرسان یا جلسات شمارش آرای انجمن از شروط رسمیت جلسه است.

تبصره: دعوت نکردن از نماینده کمیسیون موجب تأیید نشدن تصمیمات مجامع و اختصاص نیافتن کمک‌های حمایتی به انجمن خواهد شد.

ماده ۱۲. نماینده کمیسیون ضمن حضور در جلسات مجامع عمومی یا سایر جلسات انجمن‌های علمی موظف به اعمال و اجرای دقیق مصوبات کمیسیون و اساسنامه انجمن است.

تبصره: انجمن موظف به همکاری با نماینده کمیسیون حاضر در جلسه مجمع عمومی است.

ماده ۱۳. تکمیل مدارک مربوط به برگزاری جلسات مجامع عمومی یا هیئت مدیره و ارسال آن به کمیسیون حداکثر تا ۱۵ روز بعد از تاریخ تشکیل آن الزامی است.

شماره: عتف_آ_۳۰۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	
صفحه: ۶	از: ۹	

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح
وظایف کمیسیون انجمن‌های علمی ایران

ماده ۱۴. ارسال مدارک مثبت ثبت (از جمله آگهی ثبت شرکت‌ها و روزنامه رسمی) مبنی بر ثبت قانونی تصمیمات مجامع یا هیئت مدیره مورد تأیید کمیسیون به آن حداکثر تا ۱ ماه بعد از ثبت و درج در روزنامه رسمی الزامی است.

فصل سوم) شرایط هیئت مدیره

ماده ۱۵. دوره تصدی هیئت مدیره انجمن حداکثر ۳ سال است و عضویت در هیئت مدیره بیش از ۲ دوره متوالی مجاز نیست.

تبصره: حداکثر ۲ نفر از اعضای مشمول این قاعده در صورت کسب بیش از ۳/۴ آرای حاضران در جلسه مجمع عمومی برای دوره‌های دیگر به عضویت هیئت مدیره درمی‌آیند.

ماده ۱۶. به منظور مشارکت فعال تر اعضای هیئت علمی مؤسسات و نیز مشارکت بیشتر و فراگیرتر سایر اعضای پیوسته در کانون تصمیم‌گیری و مدیریتی انجمن‌های علمی مقرر است ترکیب هیئت مدیره با توجه به تعداد اعضای آن به شرح ذیل باشد:

۱-۱۶. چنانچه هیئت مدیره متشکل از ۷ عضو باشد حضور حداقل ۴ عضو هیئت علمی از ۳ مؤسسه ضروری است.

۲-۱۶. چنانچه هیئت مدیره متشکل از ۹ عضو باشد حضور حداقل ۶ عضو هیئت علمی از ۴ مؤسسه ضروری است.

۳-۱۶. چنانچه هیئت مدیره متشکل از ۱۱ عضو یا بیشتر باشد حضور حداقل ۷ عضو هیئت علمی از ۵ مؤسسه ضروری است.

تبصره ۱. مابقی اعضای هیئت مدیره از میان اعضای پیوسته شاغل در بخش‌های دولتی و غیردولتی انتخاب می‌شوند.

تبصره ۲. انتخاب بیش از ۲ نفر از هر مؤسسه مجاز نیست.

تبصره ۳. واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی مجموعاً یک مؤسسه محسوب می‌شوند.

تبصره ۴. در موارد خاص، ترکیب اعضای هیئت مدیره به تصویب کمیسیون می‌رسد.

ماده ۱۷. اعضای هر انجمن حداکثر در ترکیب هیئت مدیره ۲ انجمن قرار می‌گیرند.

تبصره ۱. انتخاب هم‌زمان اعضا در سمت رئیس هیئت مدیره در بیش از یک انجمن ممنوع است.

تبصره ۲. هر عضو پیوسته صرفاً می‌تواند وکالت یک عضو دیگر را در مجامع داشته باشد.

فصل چهارم) شرایط تأسیس اتحادیه‌ها و شوراهای علمی - تخصصی

ماده ۱۸. کمیسیون به منظور هم‌افزایی و ایجاد هماهنگی میان انجمن‌های علمی همسو زمینه ایجاد اتحادیه یا شوراهای علمی - تخصصی انجمن‌ها را فراهم می‌آورد.

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح
وظایف کمیسیون انجمن‌های علمی ایران

شماره: عتف_آ_۳۰۴

ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳

صفحه: ۷ از: ۹

ماده ۱۹. شرایط تأسیس اتحادیه‌ها و شوراهای:

۱. وجود حداقل ۱۰ انجمن علمی هم سو که حداقل ۸۰٪ آنها مجوز کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را داشته باشند.
۲. اساسنامه پیشنهادی باید مطابق اساسنامه نمونه باشد.
۳. نام اتحادیه یا شورا باید بیان‌کننده فعالیت مشترک انجمن‌های علمی همسو باشد.
۴. تشخیص ضرورت تأسیس اتحادیه یا شورا با کمیسیون است.

فصل پنجم) سایر موارد

ماده ۲۰. دبیر کمیسیون مرجع تشخیص رعایت الزامات قانونی انجمن‌هاست.

ماده ۲۱. جلسات کمیته تخصصی با حضور حداقل ۶ عضو رسمیت می‌یابد. تصمیمات کمیته با کسب حداقل نصف به علاوه یک آرای حاضران در جلسه معتبر خواهد بود. (انتخاب مجدد اعضا جایز است).

ماده ۲۲. لغو پروانه و اعطای آن به انجمنی دیگر به تشخیص کمیسیون است.

ماده ۲۳. چنانچه انجمنی مرتکب تخلف قانونی یا اداری شود یا به مدت ۲ سال متوالی از گزارش عملکرد سالانه خودداری کند یا مطابق عملکرد سالانه دو سال گذشته خویش دارای رتبه D یا پایین‌تر باشد موضوع در جلسه هیئت رسیدگی به تخلفات انجمن‌ها مطرح و نتیجه به کمیسیون اعلام خواهد شد. تبصره: پرونده مطروحه در هیئت رسیدگی به تخلفات انجمن‌ها با دعوت کتبی از نماینده انجمن و حضور وی بررسی خواهد شد. غیبت نماینده انجمن مانع رسیدگی نخواهد بود.

ماده ۲۴. کمیسیون پس از دریافت گزارش از هیئت رسیدگی به تخلفات حسب مورد و بر اساس ماده ۱۳ آیین‌نامه در خصوص موضوع تصمیم خواهد گرفت. تبصره: آرای کمیسیون به صورت مکتوب و با ذکر دلایل و مستندات به انجمن ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۵. چنانچه نظر کمیسیون مبنی بر لغو پروانه و انحلال انجمن باشد به انجمن فرصت یک‌ماهه داده خواهد شد تا مطابق اساسنامه مجمع عمومی برگزار و انحلال انجمن را با رعایت سایر ترتیبات قانونی تصویب کند.

ماده ۲۶. در صورت استنکاف انجمن از برگزاری مجمع عمومی یا تصویب نشدن انحلال توسط مجمع کمیسیون رأساً انحلال انجمن را اعلام و موضوع را برای ثبت انحلال به اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری اعلام خواهد کرد.

شماره: عتف_آ_۳۰۰۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳	
صفحه: ۸	از: ۹	

تبصره: در صورت انحلال انجمن توسط کمیسیون آخرین بازرس قانونی انجمن به سمت مدیر تصفیه انتخاب خواهد شد. چنانچه بنا بر معذورات قانونی دسترسی به بازرس فراهم نباشد مسئولیت یادشده به ترتیب بر عهدهٔ بازرس علی‌البدل، رئیس هیئت‌مدیره، نایب‌رئیس یا یکی از اعضای آن خواهد بود.

مادهٔ ۲۷. تفسیر مفاد دستورالعمل حاضر بر عهدهٔ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود.

دستورالعمل حاضر مشتمل بر ۵ فصل، ۲۷ ماده و ۲۱ تبصره مطابق بند ۱ مادهٔ ۳ آیین‌نامه در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۳ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است و از زمان ابلاغ آن کلیهٔ انجمن‌های علمی دارای مجوز فعالیت از کمیسیون ملزم به اجرای آن هستند.